

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, külsőnkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged

Szerda 1932 okt. 5

Ara 16 fillér

VIII. évfolyam, 227. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20 Vidéken és Budapesten 3.60, külföldön 6.40 pengő. Egyes szám ára hétfőnap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hírdekések felvétele tarifája szerinti. Meglepetések hirtől kivételével naponta reggel

A költségvetés „realizálása”

Az a hivatalos kommuniké, amelyik a pénzügyi bizottság hétfői ülésén törtételekről számolt be, egész különös és egészen sajátos megvilágításba helyezi a pénzügyi bizottságnak a költségvetés összeállításánál eddig kifejtett tevékenységét. A hivatalos közlés szerint a tegnapi ülésen sor került a költségvetés realizálására. Ez a műszó aligha mond mást, mint azt, hogy az irreális költségvetést igyekeznek most reális költségvetéssé átalakítani. A gázgyári megállapodás ugyanis a jövő évben 700.000 elkölthető pengő bevételt biztosít a városnak. Ezt a 700.000 pengőt most a költségvetés realizálására akarják fordítani, ami magyarul mégis csak annyit jelent, hogy: ennek a hétszáz ezer pengőnek segítségével ki akarják küszöbölni a költségvetési előirányzatból a luft-tételeket s azok helyében tényleges, effektív, élő pénzt jelentő bevételeket akarnak tenni.

Mi volt eddig ez a költségvetés, amit most és így akarnak realizálni? Luft-tételekkel dolgozik a kártyás, aki elvesztette pénzét s tovább kártyázik abban a kétségbeesett reménnyel, hogy nyerni fog. De dolgozhatik luft-tételekkel a közigazgatás? Hát ha nem sikerült volna a gázgyárral megállapodásra jutni, hát ha a kormányhatóság vagy egyáltalában nem hagyja jóvá a közgyűlés határozatát, vagy olyan időben érkezik le a jóváhagyás, hogy a város jövő évi költségvetését már nem lehet a gázgyár szolgáltatásaival könnyebbé tenni? Kinek van bátorsága, kinek van vakmerősége ilyen légtételekkel megváltoztatni a város gazdálkodásának igazi képét, ki merészeli vállalni a felelősséget azért, hogy a zabolátlan fantáziának juttat szerepet ott, ahol csak a számok rideg és könyörtelen törvényének lehetne uralkodni?

A város négyszáz ezer pengőt állított be a költségvetésébe bevételként a kintlevőségek befolyó részleteiért, holott nincs senki, aki merné hinni, hogy ez a négyszáz ezer pengő valóban be is folyik. Százhatvanezer pengőt állítottak be a csatornázási adó bevétele fejében, holott mindenki tudja, hogy a csatornázási adóról szóló szabályrendeletet a kormányhatóság jóváhagyni nem fogja. Az idei költségvetésből a belügyminiszter törölte is ezt az előirányzatot s most újra ott találtuk a költségvetési előirányzatban. A realizálási törekvés most törölte ezt a négyszáz ezer pengős bevételt s abból egyetlen fillért sem hagyott a költségvetésben s törölte a csatornázási százhatvanezer pengős bevételt is. Mégis csak meg kell kérdezni: komoly munka, felelősségteljes munka ez? Ha lehetett hinni a 400.000 pengős kintlevőség behajtásának sikerében, akkor miért törlik most a költségvetésből, ha pedig nem lehetett hinni, akkor miért állítottak be ilyen komolytalan tételt s miért keltették vele a jobb gazdálkodás s a kedvezőbb költségvetés üres, csalóka, kártevő látszatát? Szabad 400.000 és szabad 160.000 pengős tételekkel ma így játszani, amikor minden öt pengő fontos, amit meg lehet takarítani s amit bevételként biztosítani lehet a város számára? Mit gondolnak az urak, mi történnék annak a részvénytársaságnak igazgatóságával, amelyik úgy állítaná össze a részvénytársaság számadatait, mint ahogy a város a realizálásra szoruló költségvetési elő-

irányzatot állították össze? Mint a hivatalos közlés mondja, 140.000 pengőt arra kell fordítani, hogy a kisebb tételeket „realizálják” vele s helyettesítsék vele azokat a bevételi többleteket, amiket elérni lehetetlen s miket csupán a költségvetés számviteli egyensúlya kedvéért állítottak be a költségvetésbe.

El tudunk képzelni eseteket, amikor a megállapított költségvetést realizálni kell, de csak akkor, ha a legnagyobb előrelátással s leggondosabb körültekintéssel összeállított költségvetés a gazdasági viszonyok változása következtében vált irreálissá. Ekkor szükség lehet a realizálásra s szükség lehet arra, hogy az egy évvel előre beállított kiadásokat és bevételeket a változó idők változó feltételeihez képest módosítsák. Elhiszük azt is, hogy a költségvetésben a mai időkben nem lehet előrelátni az egy évvel későbbi kiadások mértékét s az egy évvel későbbi bevételek nagyságát. De legalább akkor legyen becsületes és őszinte a költségvetés, amikor összeállítják.

Hogy a következő év novemberében mennyi haszonbér folyik be, azt senki ma megmondani nem tudja. De ma ne töröljék azt a négyszáz ezer pengőt, amit tegnap állítottak be a költségvetésbe s ne iktassanak a költségvetésbe olyan 160.000 pengőt, amiről mindenki tudja, hogy egyellen fillér belőle befolyani nem fog. A költségvetés még mindig négyszáz ezer pengő forgalmi adóbevételt irányoz elő. A költségvetés összeállítói mernének arra vállalkozni, hogy a sajátjukból megtérítik a városnak azt, ami ebből a 400.000 pengőből nem fog befolyni?

A trükkök, a könyvelési blöffök, a költségvetési akrobata-mutatvány után jöjjön végre olyan gazdálkodás és olyan költségvetés, amelyik mer majd őszinte lenni s nem légtételek narkotikumával, hanem a való helyzet feltárásával s a kikerülhetetlen intézkedések megtételével nyugtatja majd meg az egyre súlyosodó aggodalmak terhe alatt verejtékező polgárságot.

„Nem akarok diktátor lenni és nem is leszek diktátor”, —

mondotta Gömbös Gyula kedd esti rádióbeszédében

»Fenntartjuk az aranyfedezetet és elkerüljük az inflációt! — A közigazgatás, a választójog revíziója, az álláshalmazás, a szigorú adómorál, a munkanélküliség — »Uj utakon, meredek sziklákon foglak vezetni benneteket!«

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Az új kormány tagjai ma délelőtt tizenegy órakor tettek le az esküt a kormányzó kezébe. Elsőnek féltizenegy órakor Jekelfalussy Zoltán, volt fiumei kormányzó érkezett meg, aki az eskütételnél mint zászlós ur működött közre. Pár perccel utána bárcziházi Bárczy István államtitkár jött meg. Ezután sorjában érkeztek a miniszterek, valamennyien diszmagyarban. Fabinyi Tihamér után Keresztes-Fischer Ferenc, majd Kállay Miklós, Imrédy Béla és közös taxin Lázár Andor, Hóman Bálint, végül Puky Endre. Háromnegyed tizenegy órakor a

várórság fegyverbe állott és ugyanekkor érkezett tábornoki diszben Gömbös Gyula miniszterelnök. Tizenegy órakor kezdődött a palota krisztinavárosi szárnyának saroksalonjában az eskütétel.

Elsőnek Gömbös Gyula miniszterelnök tette le az esküt, az eskümintát Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, mint a kormány legidősebb tagja olvasta fel. A miniszterek eskütételénél az eskümintát bárcziházi Bárczy István olvasta fel. Az eskütétel után a kormányzó magánkihallgatáson fogadta a kormány tagjait.

A miniszterelnök rádióbeszéde

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Gömbös Gyula miniszterelnök kedden este 25 perces előadás keretében ismertette a kormány munkaprogramját a rádió mikrofonja előtt.

— Magyar testvéreim! — kezdte beszédét a miniszterelnök, aki először azt hangoztatta, hogy a kormány munkatervének legfőbb elve: állandó és közvetlen kapcsolatban állani a nemzettel, hogy a kormány és a közvélemény között az együttműködés megteremtődjék. Ezért jelent meg a mikrofon előtt is, hogy az élőszó erejével tájékoztassa a nemzetet terveiről.

A munkaterv célja: a más kívül a holnapnak is irányt szabni.

Tervét alkalmasnak hiszi arra, hogy azt a nemzet elfogadja. A munkaterv megvalósításához felekezeti-, osztály- és pártkülönböztetés nélkül hív mindenkit bizalommal. A munkaterv megvalósítása hosszabb időt vesz igénybe, de van olyan terv is, amely már a közeljövőben hivatva van gyökeres változásokat hozni a gazdasági életben. A fiatalokból álló Gömbös-kormány — ahogy nevezik az új kabinetet, — mondotta a miniszterelnök, — meg lesz az ereje ahhoz, hogy megvalósítsa azokat a terveket, amelyeknek alap gondolata:

alkotmányos központi akarat által kor-

mányzott független állam megteremtése.

— Törekedni fogunk — mondotta Gömbös —, békés eszközökkel a békeszerződés revíziójára. Nem zárkozunk el a dunai államnak tervétől, ezzel kapcsolatban fontosnak tartjuk a kisebbségi kérdés rendezését. Közjogi és államjogi berendezkedésünk olyan átalakítását tervezük, hogy az a nemzeti erők maximumát bocsájthassa a nemzet rendelkezésére.

Jó, pontos és gyors közigazgatást akarunk, szükséges a választójog revíziója is titkosság alapján.

de a nemzeti érdekek megvédésével. Megvalósítjuk a tisztviselő-pragmatikát, lehetetlenné tesszük az állami tisztviselők álláshalmazását, Gondolunk az összeférhetetlenségi ügyek megoldására. Hatásos rendelkezéseket kívánunk tenni a hazai termelés biztosítására, a magántulajdon elve alapján állva, a kapitalista rendszer formái között; de annak káros kinövésai nélkül. Elősegíteni kívánjuk a belső tökéleződést.

Fenntartjuk az aranyfedezeti rendszert és elkerüljük az inflációt.

Adófelülvizsgálatot rendelünk el, mert célunk a szigorú adómorál. Ki akarjuk a nemzetet ve-